

1845 Jan. 25. 1890; Eneste Beh. af Indstill. ang. Valgenes Godkjendelse. 1846

Der blev ligeledes i Afdelingen fra en vis Side taget Reservation imod, at dette Valg blev godkendt under første Gruppe, medens Afdelingen i sin Helhed var enig om at indstille ogsaa dette Valg til Godkjendelse, jaaledes at Udskriften af Valgbogen overlades det eventuelle Udvalg til Undersøgelse. Udskriften indeholder et enkelt Spørgsmaal om Valglisternes Forsøgling, for at lufte for Afdelingen til senere at se de afgivne Stemmer. Det er et Spørgsmaal, som jeg finder det rigtigst under en eller anden Form at faae indbragt og afgjort ved Domstolene. Jeg kan ikke anse det endelig afgjort ved Indenrigsministeriets Cirkulære. Der er Enighed i hele Afdelingen om at indstille Valget til Godkjendelse, og jeg skal derfor ikke nu komme nærmere ind derpaa. — Det næste Valg, med Hensyn til hvilket der ikke er Enighed i Udvalget, er Valget i Svendborg Amts 3die Valgkreds. Der foreligger efter Manges Mening i Afdelingen en ikke ringe formel Mangel. Der var fuldstændig Enighed om, at denne formelle Mangel ikke kunde tænkes i fjerneste Maade at have paa-virket Valgets Udfald, men tillige var der Enighed om, at det var en Overtrædelse af Valglovens Bestemmelse, naar den valgte Kandidat Seminarieforstander Tang ikke havde foretaget skriftlig Anmeldelse, men mundtlig sagt til Valgbestyrrelsens Formand, at han agtede at stille sig og navngivet et Par af sine Stillere, hvilke Navne imidlertid ikke ere omtalte. Det er Månger, som vel ikke paa nogenjomhelst Maade kunne have havt Indflydelse paa Valgets Udfald, saa meget mere, som ikke en eneste Vælger vidste Noget om, hvorledes denne Ting er foregaaet, og det har været afgjørende med Hensyn til, at man i Afdelingen i Realiteten var fuldstændig enig om, at Valget skulde indstilles til Godkjendelse. Ikke desto mindre kan det ikke negtes, at det virkelig er en ret grov formel Feil, og kun den Omstændighed, at det ikke kan have havt nogenjomhelst Indflydelse paa Valgets Udfald, kan gjøre, at man finder sig deri. Men hvis det blev Praxis, kunde det f. Ex. føre til, at der var Kandidater, som slet ikke kom frem, og det er sikkert nok, at der er en bestemt Hensigt med, at der er foreskrevet skriftlig Anmeldelse. Jeg har talt med den valgte Kandidat, det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valg-

kreds (Tang); han siger, at det har altid været Praxis i hans Tid at gaa frem paa den Maade, og han beraaber sig paa, at det har altid været saadan; det har været Praxis fra Stabellens Tid, fra Tidernes Morgen, fra S. A. Hansens Dage, fra Grundlovens Givelse, at den, der vilde vælges i Svendborg Amts 3die Valgkreds meldte sig mundtlig. Høirekandidaten maa da være slaaet ind paa en ny Praxis, for han har anmeldt sig skriftlig. Skjøndt jeg ubetinget indstiller Valget til Godkjendelse — derom have Alle været enige i Afdelingen, jaavel Venstre som Høire — har man dog paa Grund af denne Feil været enig om, at det vilde være rigtigst, at det blev paatakt, for at den Slags Ting ikke oftere skulde finde Sted. Det kunde maasse endog give Leilighed til at henlede Valgbestyrrelsens Opmærksomhed paa, at det strenge Ord ogsaa har sin Fordel, og at det mundtlige Ord ikke altid er ubetinget heldigt. — Med Hensyn til det næste Valg, om hvilket der ikke er Enighed i Afdelingen, beklager jeg, at det ærede Medlem, som tog Reservation i Afdelingen, det ærede Medlem fra Horsens (Bajer), ikke er til Stede, nemlig Valget i Odense Amts 1ste Kreds. Der foreligger en Indsigelse i Anledning af, at der af Valgbestyrrelsens Formand er negtet en Interpellant, en Kvinde, at faae Ordet. Der var i Afdelingen ogsaa i Realiteten Enighed om dette Valgs Godkjendelse, thi man fandt, at Stemmeantallet var saa overordentlig forskjelligt, at der ikke var Grund til at udsætte Valget; men imidlertid ønskede det ærede Medlem fra Horsens, at denne Sag paa Grund af Valgets Bigtighed skulde behandles i, hvad han kaldte 5te Akt, det vil sige i anden Afdeling af Godkjendelsen i Salen. Jeg maa sige, at i og for sig anser jeg det for en ret væsentlig Feil, der er begaaet i Odense, thi det at negte en Interpellant Ordet, forekommer mig at være fuldommen urigtigt. Valgloven kender intet andet Middel, hvorigjennem Vælgerne og i det Hele taget Folk, der ere til Stede, almindelige Folk, der ikke ere indtegnede som Stillere, kunne faae Leilighed til at udtale sig, end den Ret, der er indrømmet dem til at stille Interpellationer, og det forekommer mig, at vor Valglov i Virkeligheden ikke giver Mindretallet i en Valgkreds